

Nye forskningsetiske retningslinjer fra NESH

Vidar Enebakk, sekretariatsleder, NESH

Museumsforbundet, webinar, 1. februar 2022

Juridisk reglverk

- 1) Personopplysningsloven (m. GDPR)
- 2) Forskningsetikkloven
- 3) Helseforskningsloven

Etikk er ikke juss!

De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)

1. NEM

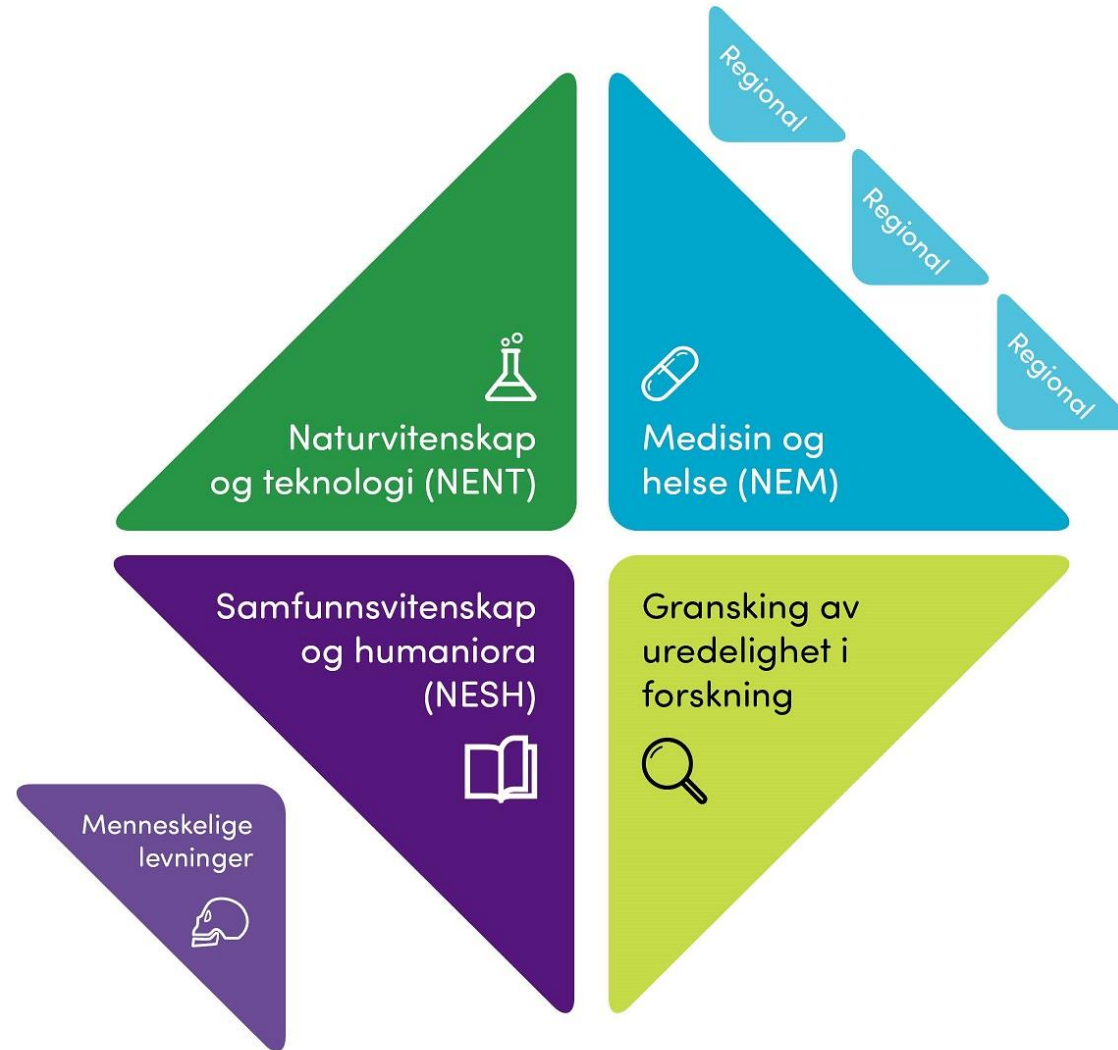
2. NENT

3. NESH

4. GRU

• SKJ

• REK

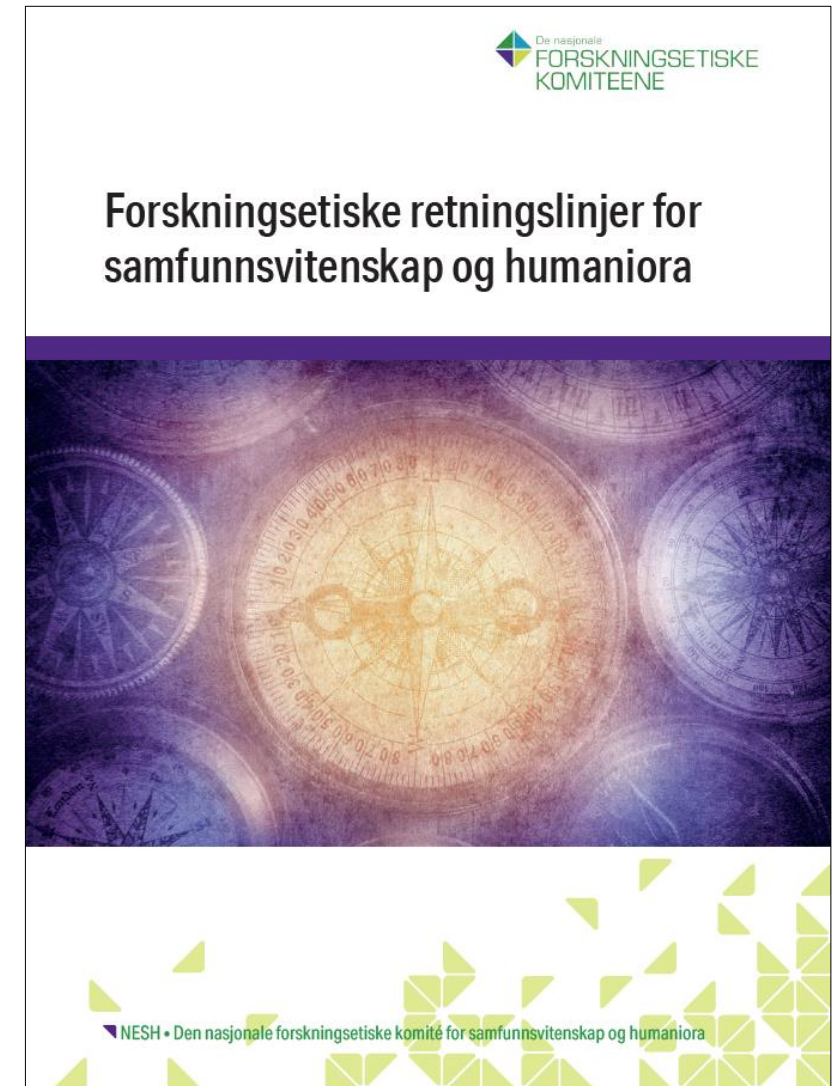

NESHs retningslinjer (2021)

Innledning

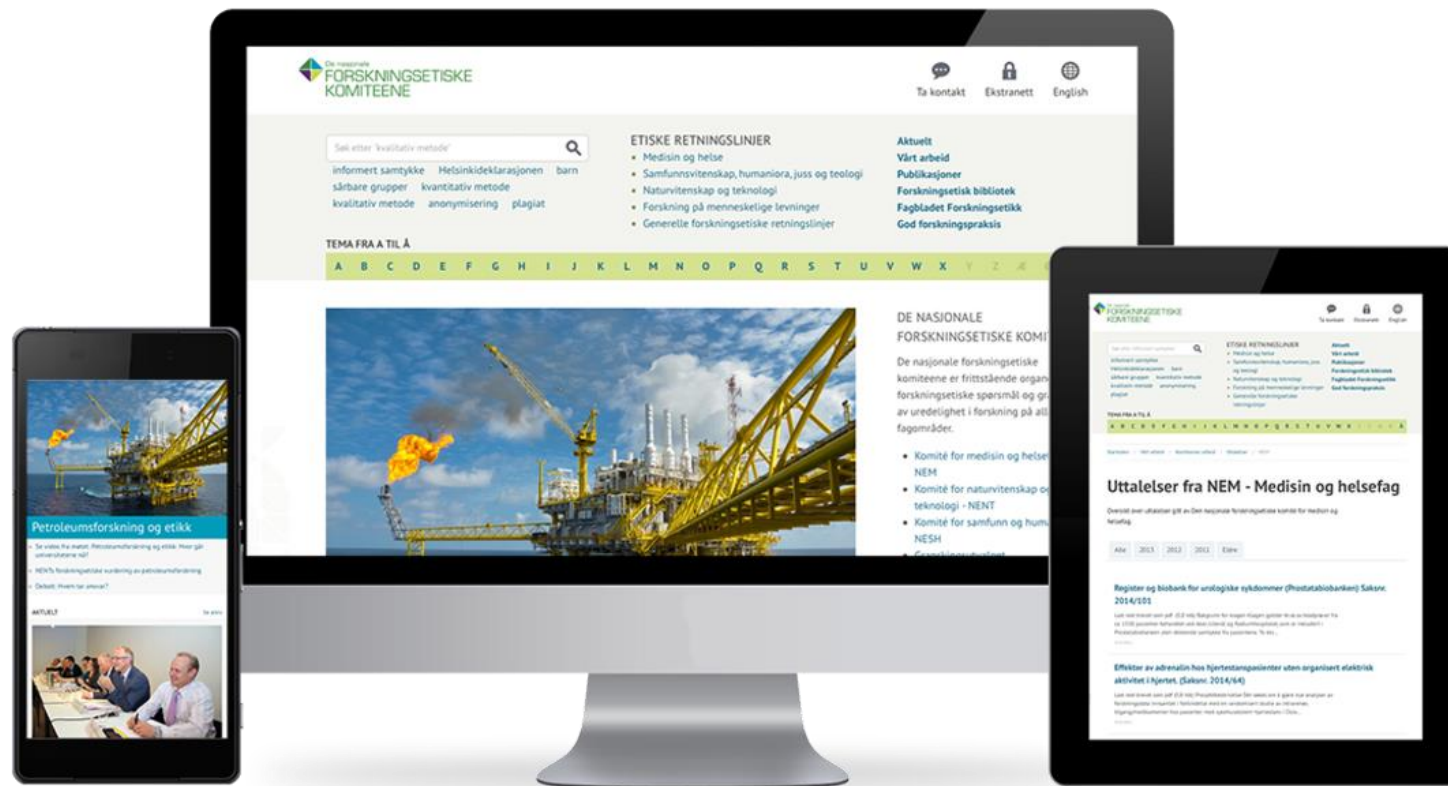
- A. Forskerfellesskapet
- B. Hensyn til personer
- C. Grupper og institusjoner
- D. Oppdragsgivere, finansiører
og samarbeidspartnere
- E. Forskningsformidling

Vedlegg

INNHold

FORORD	5	C) GRUPPER OG INSTITUSJONER	26
INNLEDNING	6	31. Svakstilte og sårbare grupper	26
Forskningsetiske normer	6	32. Respekt for kulturelle forskjeller	26
Ansvaret for forskningsetikken	7	33. Kulturhistoriske kilder	27
NESHs forskningsetiske retningslinjer	8	34. Offentlig forvaltning	28
A) FORSKERFELLESKAPET	10	35. Private bedrifter og organisasjoner	28
1. Fri og uavhengig forskning	10	D) OPPDRAGSGIVERE, FINANSIØRER OG SAMARBEIDSPARTNERE	30
2. Forskerfellesskapets forpliktelser	10	36. Uavhengighet i forskning	30
3. Faglig bedømmelse	11	37. Forskningsinstitusjonenes ansvar	30
4. Veileders og prosjektleders ansvar	11	38. Oppdragsgivere og finansierer	31
5. Veilederforholdet	12	39. Samarbeidsprosjekter	32
6. Åpenhet, etterprøving og kritikk	12	40. Brukermedvirkning	32
7. Vitenskapelig publisering	13	41. Åpenhet om finansiering, roller og interesser	32
8. God henvisningsskikk	13	42. Bruk av forskningsresultater	33
9. Medforfatterskap	14	43. Rett til publisering og offentliggjøring	33
10. Plagiat	14	44. Publiseringsskikk	34
11. Fabrikkering og forfalskning	15	E) FORSKNINGSFORMIDLING	35
12. Fordreining og fortielse	15	45. Formidling som samfunnsansvar	35
13. Sikkerhet og beredskap	15	46. Formidling og institusjonenes ansvar	36
14. Internasjonalt samarbeid	16	47. Formidling og etterrettelighet	36
B) HENSYN TIL PERSONER	17	48. Formidling og saklighet	37
15. Samtykke til å delta i forskning	17	49. Deltakelse i tverrfaglig dialog	37
16. Redusert samtykkekompetanse	18	50. Deltakelse i samfunnsdebatten	37
17. Beskyttelse av barn	19	VEDLEGG	
18. Unntak fra krav om samtykke	20	Om NESH	39
19. Klarhet om roller og ansvar	20	Historikk	39
20. Anonymitet	21	Ethiske retningslinjer og juridiske lover	40
21. Konfidensialitet og taushetsplikt	21	Det nasjonale forskningsetiske systemet	42
22. Varslingsplikt	22	Medlemmer i NESH	44
23. Privatliv og familieliv	23		
24. Lagring og deling av forskningsmateriale	23		
25. Tilbakeføring av resultater	23		
26. Direkte og indirekte berørte	24		
27. Verdier og handlingsmotiver	24		
28. Risiko for skade og belastning	25		
29. Menneskers ettermæle	25		
30. Fremtidige generasjoner	25		

forskningsetikk.no